

Zápis ze šestnáctého jednání Odborné komise pro důchodovou reformu (OK)

Datum: 1. prosince 2016, 13:15 – 15:20

Místo: budova MPSV Na Poříčním právu 1, Klub

Přítomni: viz příložený seznam

XX

Návrh programu 16. jednání OK

Úvodní slovo paní náměstkyně Ing. Ivy Merhautové, MBA., řídící sekci sociálně pojistných systémů.

1. Schválení zápisu z minulého jednání.
2. Návrhy k valorizaci důchodů.
3. Cestovní mapa české důchodové reformy. Informace o výsledcích diskuse představitelů politických stran a hnutí zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR.
4. Informace o činnosti pracovních týmů.
5. Pozvání na XIII. stálý seminář „Poznatky veřejné ochránkyně práv z důchodové agendy“, 8. 12. 2016 od 13:00 hod v Klubu MPSV.
6. Různé

M. Potůček zahájil jednání OK, přivítal přítomné a nechal hlasovat o návrhu programu jednání.

Program jednání byl schválen bez připomínek.

M. Potůček předal slovo paní náměstkyni Ing. Merhautové, MBA.

Úvodní slovo paní náměstkyně Ing. Merhautové

Paní Ing. Merhautová přivítala přítomné, poděkovala za pozvání na jednání Odborné komise a přítomné informovala, v jaké fázi legislativního procesu se v současnosti nacházejí návrhy, které vzešly z činnosti OK.

Návrh týkající se revize a „zastropování“ důchodového věku – návrh byl již předán Poslanecké sněmovně a v současnosti prochází legislativním procesem.

Návrh týkající se diferenciovaných sazeb pro rodiny s dětmi a plateb na pojistné – v současnosti jej projednává LRV. Ministerstvo v nejbližších dnech očekává stanovisko předsedy LRV. Ve vnějším připomínkovém řízení však ze strany MPSV nebyly vypořádány všechny připomínky a návrh byl tedy LRV postoupen i s rozpory.

K návrhu, o kterém bude dnešního dne hlasováno na půdě Odborné komise pro důchodovou reformu, prozatím MPSV nezaujalo žádné stanovisko, jelikož tento návrh zatím nebyl OK projednán.

Následně paní náměstkyně poděkovala členům OK za jejich celoroční práci. Konstatovala, že veškeré návrhy týkající se důchodové problematiky, které předkládalo MPSV, byly na půdě pracovních týmu OK diskutovány. Pokud jde o poslední **návrh upravující problematiku náročnějších profesí**, v tomto se sice MPSV s názorem pracovního týmu OK neztotožňuje, spíše se kloní ke stanovisku MF, že by tento problém měl být řešen v rámci třetího pilíře. Tato problematika je však diskutována i s MZd. Návrh by pak měl být předán dále ještě v tomto roce. Poté předala slovo zpět prof. Potůčkovi.

1. Schválení zápisu z minulého jednání

Zápis z minulého jednání byl schválen bez připomínek.

2. Návrh k valorizaci důchodů.

Na začátku tohoto bodu bylo konstatováno, že na jednání je přítomno 17 stálých členů OK (případně jimi pověřených zástupců), čímž je plénům usnášeníschopné.

V rámci tohoto bodu **T. Kučera** přítomným představil návrh valorizace důchodů, který byl připraven na půdě pracovního týmu č. 2 OK. Podkladový materiál je dostupný [zde](#).

Následovala diskuse.

Z. Pernes uvedl, že v letošním roce byla historicky nejnižší valorizace důchodů ve výši 40,- Kč. V důsledku toho klesá náhradový poměr, který by měl dle propočtů klesat i nadále, což je pro RS ČR nepřijatelné. V současnosti sice existuje zmocnění vlády, na základě kterého může vláda důchody valorizovat, ale je třeba upozornit, že nejde o automatismus, nýbrž o možnost vlády důchody valorizovat.

J. Šulc připomněl otázku poslankyně Kohoutové, kde na návrh vzít finanční prostředky. Přičemž je toho názoru, že zdroje jednoznačně existují, stačí pouze nastavit správný parametr.

J. Vostatek reagoval, že je třeba nastavit logický a srozumitelný systém. Předkládané údaje jsou dle jeho názoru jednostranné. Úkolem systému indexace penzí není napravovat výpočetní penzijní formuli, ta má být upravena separátně. Změny, které jsou pod hranicí chudoby jsou dány tím, že stále nabíhá parametrická změna systému z posledních let. Jinak zde není žádný důvod, proč by v současném důchodovém systému měla narůstat chudoba. Systém valorizace musí být srozumitelný, pak je možné takový návrh podpořit. Tento návrh je dle jeho názoru matematicky nesrozumitelný a systém může pouze zkomplikovat.

M. Potůček konstatoval, že J. Vostatek se vyjadřuje k záležitostem, které jsou nad rámec návrhu. Odborná komise v rámci svého mandátu má usilovat o to, aby budoucí i současné důchody českých důchodců zajišťovaly důstojný život. Přičemž z této teze vychází

i předkládaný návrh. V rámci stávajícího systému lze uvažovat o dalších parametrických změnách, které současný návrh nevylučuje.

T. Fiala uvedl, že předložené podklady samozřejmě nemohou obsáhnout celou šíři této problematiky. V souvislosti s valorizací však také rozhodně dojde ke snížení některých současných nákladů – např. příspěvky na bydlení atd.

V. Špidla konstatoval, že návrh byl podrobně odůvodněn a zdokumentován z různých hledisek. Z podkladů je zřejmé, že při současném systému valorizace budou důchodci dlouhodobě chudnout, což se beze změny zásadně projeví. Všechny navržené varianty jsou v rozpočtových možnostech státu. Ukazatele obsažené v materiálu jsou pro prostředí ČR metodologicky bez problému.

M. Opálka poznamenal, že v tomto volebním období byla problematika valorizace novelizovaná dvakrát. Do konce volebního období zbývá necelý rok, v současnosti neexistuje paragrafové znění, tedy je otázkou k čemu má předkládaný materiál sloužit. Zda OK má ambici do konce volebního období návrh prosadit nebo jde o přípravu pro budoucí vládu. Problémem rovněž je velké množství minimálních důchodů, kde by se rovněž mělo diferencovat. Konkrétně by mělo dojít k vyčlenění starodůchodců, kterým by se mělo valorizovat dle jiného klíče. Stejně tak je otázkou, zda minimální důchody jsou výsledkem nízkých odvodů OSVČ, sníženým pracovním úvazkem, nízkou mzdou nebo dlouhodobou nezaměstnaností.

M. Potůček reagoval, že OK byla ustavena a pracuje jako poradní orgán. Schválené návrhy jsou postoupeny ministerstvu, to je postupuje vládě a následně poslanecké sněmovně. V průběhu procesu jsou návrhy měněny z různých hledisek a jsou i různě upravovány. Ambice je tedy taková, že návrh by byl po schválení postoupen pracovníkům ministerstva a bude na nich, jak s návrhem naloží. Z dnešního dopoledního jednání politických reprezentantů – stálých členů OK k Cestovní mapě české důchodové reformy vyplynulo, že je třeba odlišit cyklus politický, který je maximálně čtyřletý a vzchází z něj nové exekutiva a cyklus dlouhodobého úsilí o kultivaci a zlepšování českého důchodového systému, který přesahuje několik volebních období.

I. Merhautová uvedla, že pro předkládaný návrh ministerstvo připravovalo dílčí podklady, ale samotný návrh také obdrželo v tomto týdnu. O výsledku hlasování bude informována jak paní ministryně, tak tato informace bude projednána na poradě vedení. Následně pak bude na paní ministryni a na koaličních partnerech, zda s návrhem bude pracováno v tomto nebo až dalším volebním období.

T. Kučera reagoval, že návrh byl připravován bez návaznosti na funkční období vlády. Dle jeho názoru by měl být návrh projednáván ministerstvem až ve chvíli, kdy případně plném OK bude přijat. Tedy by zde neměl být problém v tom, že návrh zatím nebyl ministerstvem projednán.

M. Jára upozornil, že od roku 2008 jsou důchody zdaněné.

M. Potůček reagoval, že již nejsou diskutovány relevantní argumenty, ale jde pouze o technické věci, a proto navrhl přistoupit k hlasování.

Přistoupeno k hlasování:

Znění návrhu: Odborná komise pro důchodovou reformu navrhuje stanovit minimální valorizaci procentní výměry důchodů podle indexu spotřebitelských cen (životních nákladů) domácností. V případě, že by však tento index měl nižší hodnotu než index růstu spotřebitelských cen (životních nákladů) domácností důchodců, potom ke stanovení minimální valorizace procentní výměry důchodů komise navrhuje použít index růstu spotřebitelských cen domácností důchodců. Zároveň komise navrhuje stanovit minimální valorizaci průměrného starobního důchodu představující úhrn částky, o kterou se zvýší základní výměra důchodu, a částky, o kterou se zvýší procentní výměra důchodu, ve výši součtu stanoveného růstu spotřebitelských cen a jedné poloviny růstu reálné mzdy.

Pro návrh: Dolejš Jiří, Fiala Tomáš, Golasowská Pavla, Hampl Otakar, Hnyková Jana, Jára Miroslav, Kučera Tomáš, Opálka Miroslav, Popelková Hana, Potůček Martin, Sklenák Roman, Šatava Jiří, Špidla Vladimír, Šulc Jaroslav, Vítková Jitka (15)

Proti návrhu: Vostatek Jaroslav (1)

Zdržel se: Maxová Radka (1)

Návrh byl přijat.

3. Cestovní mapa české důchodové reformy. Informace o výsledcích diskuse představitelů politických stran a hnutí zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR.

M. Potůček přítomné seznámil se skutečností, že dnes dopoledne se na půdě Poslanecké sněmovny sešli političtí reprezentanti – stálí členové OK s vedoucími pracovními týmy a předsedou komise, rovněž za přítomnosti paní náměstkyně. Na jednání bylo diskutováno, jakým způsobem jednotlivé politické subjekty formulují svou pozici k otázkám dokumentu „Cestovní mapa české důchodové reformy“ a k dalšímu pokračování práce na důchodové reformě. Pozice politických subjektů následně přítomným prezentoval, dostupné jsou rovněž [zde](#).

Následovala diskuse.

M. Opálka poznamenal, že jednotlivé otázky jsou položeny abstraktně a záleželo by, co konkrétně by jednotlivé navrhované změny znamenaly.

V. Špidla uvedl, že je zřetelné, že Odborná komise je rozhodně přínosným tělesem, který moderuje diskusi. Je však třeba se zabývat tím, aby diskutovaná témata byla zachována i do budoucna, proto by bylo vhodné inspirovat se v zahraničí.

4. Informace o činnosti pracovních týmů.

V rámci tohoto bodu byla diskutována dosavadní činnost jednotlivých pracovních týmů OK, přičemž bylo upozorněno i na problémy, se kterými se jednotlivé pracovní týmy během své

činnosti setkaly. Především bylo poukázáno na skutečnost obtížné tvorby strukturálních návrhů v situaci nedostatku parametrů potřebných pro rozhodování. Přičemž tím hlavním je nedostupných hodnověrných analytických podkladů.

5. Pozvání na XIII. stálý seminář „Poznátky veřejné ochránkyně práv z důchodové agendy“, 8. 12. 2016 od 13:00 hod v Klubu MPSV

P. Potůček pozval přítomné na další stálý seminář OK na téma „Poznátky veřejné ochránkyně práv z důchodové agendy“, který se uskuteční dne 8. 12. 2016 v budově MPSV, na adrese Na Poříčním právu 1, Praha 2. Anotace semináře je dostupná [zde](#).

Poznámka: Konání semináře bylo z důvodu onemocnění jedné z referujících následně přeloženo na 12. 1. 2017 od 11 hodin do místnosti č. 323 v budově MPSV na adrese Karlovo náměstí 1.

6. Různé

V rámci tohoto bodu **J. Šulc** uvedl, že zítra bude probíhat od 9:00 konvent na téma „Budoucí vývoj trhu práce jako zdroj financí pro důchodový systém.“ Pro potřeby OK je připraven z této konference připravit krátký report.

Závěrem **M. Potůček** poděkoval MPSV za spolupráci, stejně tak všem členům OK a popřál všem klidné prožití nadcházejících svátku. Jednání bylo ukončeno v 15:20.

XX

Příjmení	Jméno	Organizace
Bílková	Marie	MF
Dolejš	Jiří	KSČM
Fiala	Tomáš	VŠE
Fidler	Zdeněk	MPSV
Golasowská	Pavla	KDU-ČSL
Hampl	Otakar	MZE
Hlasenská	Zdeňka	MPSV
Hnyková	Jana	ÚSVIT
Jára	Miroslav	ASO
Jíška	Petr	ČNB
Jokel	Lubomír	MPSV
Kotrbová	Marie	OK
Kubátová	Irena	MF
Kučera	Tomáš	PřF UK
Linhart	Zdeněk	MPSV

Machanec	Tomáš	MPSV
Maxová	Radka	ANO
Merhautová	Iva	MPSV
Opálka	Miroslav	KSČM
Oujezdská	Marie	NCPR
Pernes	Zděnek	RS ČR
Pitterling	Marcel	MF
Popelková	Hana	ČMKOS
Potůček	Martin	FSV UK
Rusý	Pavel	
Sklenák	Roman	ČSSD
Šatava	Jiří	CERGE-EI
Špidla	Vladimír	Úřad vlády
Štyglerová	Terezie	ČSÚ
Šulc	Jaroslav	ČMKOS
Štěpánek	Martin	MPSV
Vítková	Jitka	KZPS
Volfová	Eliška	ČSSZ
Vostatek	Jaroslav	VŠFS
Zemanová	Markéta	APS
Zrcek	Kryštof	ČSSZ

Zapsala: Helena Morozová

Vidoval: Martin Potůček